

Čo si myslia IT odborníci o elektronických voľbách

Anna Dresslerová, Ján Hozza, Petra Kubincová, Alena Pisarčíková

Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK

18.5. 2016

Osloviť IT osobnosti v SR a zistiť ich postoj ku plánovanému zavedeniu elektronických/internetových volieb.

- najmä voľby cez internet
- výhody/nevýhody
- bezpečnosť
- názory 90 ľudí z IT-odbornej verejnosti

Rôzne spôsoby elektronizácie

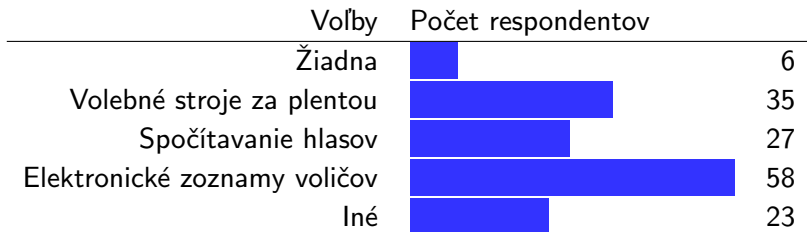
- **volby cez internet**
  - pomocou volebných prístrojov
  - spočítavanie hlasov
-
- lepšia dostupnosť
  - otázná bezpečnosť
  - rýchlejšie spočítavanie hlasov
  - možnosť znížiť náklady

- 2005 – komunálne voľby cez internet (2005)
- 2007, 2009, 2011, 2013, 2014 – rôzne voľby
- 2015 – parlamentné voľby cez internet, 30.5% z účastníkov volieb

- voľby cez počítač, overenie hlasu pomocou smartfónu
- odhalených niekoľko možností ako ich napadnúť/zmanipulovať
- zahraniční auditori odporúčali neodporúčali pokračovať

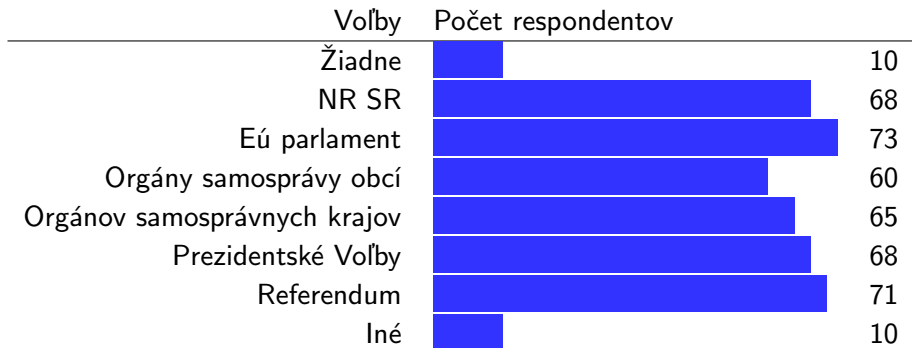
- hlasovacie prístroje (už od konca 19. stor.), pôvodne mechanické, v súčasnosti elektronické
- viacero problémov
  - 2003 – jednej kandidátke započítaných len 99% hlasov
  - 2004 – strata 4000 hlasov v Severnej Karoline
  - Obfuscated V Contest – zdanlivo obyčajný, jednoduchý program na počítanie hlasov, nenápadne všetky hlasy z časov 10:00 až 13:00, 2. novembra dal jednému kandidátovi – veľký problém, ak nie je verejný všetok volebný softvér

- cca 85% odborníci z IT firiem (Eset, Softec, T-systems. . .)
- cca 15% vyučujúci z FMFI UK (KI, KAI)
- opýtané aj politické strany – neodpovedali

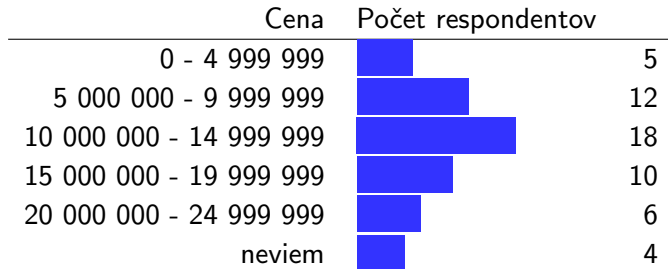
Otázky – Aká elektronizácia by bola prínosná?

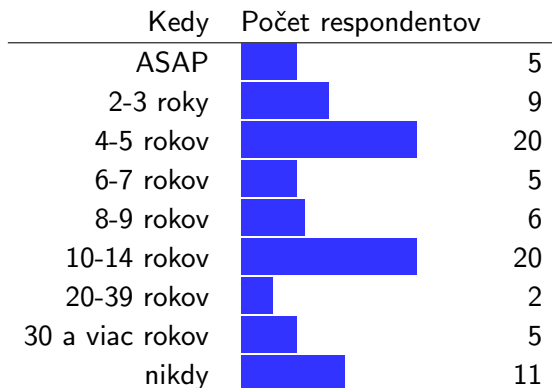
Otázky – Ktoré voľby by mali byť aj cez internet?

Otázky – Prijateľná cena E-volieb?

Otázky – Kedy?

Otázky – Čo je dôležitejšie?

Overenie správneho započítania hlasov alebo nemožnosť dokázať tretej strane samotnú voľbu.

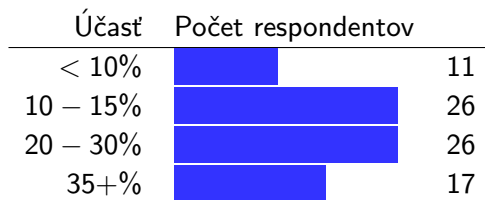
Možnosť	Počet respondentov
Overenie započítania	29
Nemožnosť dokázať	29
Obe rovnako	7
Žiadne/ je to jedno	2
Dajú sa obe	5

Otázky – Overenie identity?

Spôsob overenia	Počet respondentov
OP s čipom	71
Meno,heslo	5
Jednorázová identita	32
Iné	11

Otázky – Odhadovaná účast na prvých volbách?

Účast	Počet respondentov
< 10%	11
10 – 15%	26
20 – 30%	26
35+%	17

Otázky – Čo presvedčí o bezpečnosti?

Spôsob overenia	Počet respondentov
Open source implementácia	2
Nezávislá komisia IT odborníkov	12
Zahraničný audit volieb	4
Verejne monitorovaná inštalácia	3
Dva spôsoby	26
Tri spôsoby	19
Štyri spôsoby	7
Nič	12

Otázky – Nevýhody?

- Veľká podpora internetových volieb a elektronických volebných zoznamov
- Respondenti boli prevažne optimistickí:
  - Vedia pomenovať problémy
  - Vedia (väčšinou) opísať riešenia
  - Aj napriek problémom sú za internetové voľby
- Len menej ako 5% respondentov sa výrazne vyjadrilo proti internetovým voľbám
  - ...aj keď 13% z nich nevie o ničom, čo by ich presvedčilo o bezpečnosti

Ďakujeme za pozornost'